

Sygn. akt : II AKa 74/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Michał Marzec (spr.)
Sędziowie	SSA Gwidon Jaworski SSA Aleksander Sikora
Protokolant	Agnieszka Przewoźnik

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Adama Rocha

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2013 r. sprawy

1. **S. N.** c. W. i B., ur. (...)

w Z.

2. **M. N.** s. S. i A., ur. (...) w K.

oskarżonych z art. 286 § 1 kk, art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk

na skutek apelacji obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 21 listopada 2012 r.

sygn. akt. V K 222/11

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyła orzeczenie z punktu 7 wyroku dotyczące obowiązku naprawienia szkody;

2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zasądza od oskarżonych S. N. i M. N. na rzecz Skarbu Państwa wydatki postępowania odwoławczego w częściach równych oraz opłatę za II instancje w kwocie po 180 (sto osiemdziesiąt) zł od każdego.

II AKa 74/13

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 21 listopada 2012 roku uznał oskarżonych S. N. i M. N. za winnych popełnienia:

- ciągu dwóch przestępstw z art. 286 § 1 kk i art. 271 § 1 i 3 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i art. 12 kk, za które na mocy art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzono im karę po 6 miesięcy pozbawienia wolności;

- ciągu dwóch przestępstw z art. 286 § 1 kk i art. 271 § 1 i 3 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i art. 12 kk, za które na mocy art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzono im karę po 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- przestępstwa z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i art. 271 § 1 i 3 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, za które na mocy art. 294 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 11 § 3 kk wymierzono im karę po 1 roku pozbawienia wolności;
- przestępstwa z art. 286 § 1 kk i art. 271 § 1 i 3 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, za które na mocy art. 294 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 11 § 3 kk wymierzono im karę po 6 miesięcy pozbawienia wolności;

Na mocy art. 91 § 2 kk i art. 86 § 1 kk orzekł wobec oskarżonych karę łączną po 1 roku pozbawienia wolności, którą na mocy art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawieszono na okres próby 2 lat, z zasądzeniem na mocy art. 46 § 1 kk obowiązku naprawienia szkody na rzecz NFZ (...) Odział w K..

Apelację od tego wyroku wnieśli obrońcy oskarżonych.

Obrońca oskarżonej S. N. zaskarżył wyrok w całości i zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, przez niesłuszne uznanie, że jej działanie wyczerpało znamiona przypisanych jej czynów oraz obrazę przepisów prawa procesowego, która miała wpływ na treść orzeczenia, poprzez pominięcie przy wyrokowaniu dowodów korzystnych dla oskarżonej, w szczególności jej wyjaśnień. Obrońca wniósł zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonej bądź uchylenie wyroku do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego M. N. zaskarżył wyrok w całości i zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść wyroku, przez niesłuszne uznanie, że oskarżony dopuścił się przypisanych mu czynów, a z ostrożności procesowej obrazę przepisu prawa procesowego, która miała wpływ na treść orzeczenia, art. 366 § 1 kpk poprzez zaniechanie ustalenia faktycznie poniesionej przez NFZ szkody. Obrońca wniósł zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonej bądź uchylenie wyroku do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacje skutkowały uchyleniem orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody z pkt 7 wyroku. W pozostałym zakresie nie okazały się zasadne.

Apelacje obrońców kwestionują prawidłowość ustaleń faktycznych będących podstawą zaskarżonego orzeczenia, należy rozpocząć od tego, że ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji, nie tylko w zakresie wynikającym z wywodów apelacji, nie nasuwają zastrzeżeń. Są one bowiem oparte na wynikach przewodu sądowego i nie zawierają błędów logicznych czy faktycznych. Sąd Okręgowy przeprowadził pełne postępowanie dowodowe, a zebrane dowody ocenił bez przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów określonej dyspozycją art. 7 kpk i zasady obiektywizmu z art. 4 kpk.

W efekcie Sąd I instancji słusznie uznał, iż oskarżeni byli sprawcami czynów przypisanych mu w wyroku.

Sąd Okręgowy miał bezpośredni kontakt z przesłuchiwanymi osobami na sali sądowej i dokonując oceny przeprowadzonego w ten sposób materiału dowodowego w sposób prawidłowy zwrócił uwagę, w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, na istotne dowody przesądzające winę oskarżonych. Nie ma potrzeby w tym miejscu wszystkich argumentów szczegółowo powtarzać, wystarczy podnieść, iż materiał dowodowy na którym Sąd Okręgowy oparł swe ustalenia to przede wszystkim wyjaśnienia samych oskarżonych. Trudno o bardziej przekonujący materiał dowodowy. Oskarżeni przyznając podstawowe fakty przesądzające ich winę, w szczególności podpisywanie i składanie wniosków do NFZ z nieprawdziwymi danymi osób w rzeczywistości nie pracującymi w (...) w celu uzyskania środków finansowych z kontraktów, jednocześnie nie przyznawali się do winy. Postawę taką należało uznać za naiwną próbę uniknięcia odpowiedzialności. Cały pozostały materiał dowodowy, szczegółowo wskazany w pisemnym uzasadnieniu wyroku ma charakter potwierdzający prawdziwość ustalonego stanu faktycznego.

Wywody obu apelacji kwestionujące prawidłowość ustaleń faktycznych Sądu

I instancji nie zasługują na uwzględnienie. Twierdzenia obrońcy oskarżonej S. N. dotyczące nie wyjaśnienia podnoszonej obawy przed mężem, jako przyczyny jej postępowania są o tyle nie trafne, że Sąd Okręgowy po prostu nie dał temu tłumaczeniu wiary. Tę ocenę Sąd Apelacyjny w pełni podziela.

Sąd Okręgowy słusznie też zakwalifikował poszczególne czyny oskarżonych jako oszustwa z art. 286 § 1 kk. Dla przypisania przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. niezbędne jest ustalenie, że zabiegi, które podjął sprawca w celu skłonienia pokrzywdzonego do rozporządzenia mieniem odpowiadały kryteriom wymienionym w tym przepisie, a więc miały charakter oszukańczy oraz to, że zadysponowanie mieniem prowadziło do rezultatu niekorzystnego z punktu widzenia podmiotu podejmującego decyzję. Oskarżeni podjęli oszukańcze zabiegi poświadczając nieprawdę w dokumentacji składanej w NFZ co do danych pracowników, którzy w rzeczywistości w ich zakładzie nie pracowali.

W oczywisty sposób wprowadzało to osoby odpowiedzialne w NFZ (...)Oddział

w K.w błąd, co do istnienia formalnych wymogów, do otrzymania przez Niepubliczny Stomatologiczny ZOZ (...)wyższych kontraktów. Rozporządzenie przez (...)Oddział (...)w K., w ramach umów zawieranych z (...), zawyżonymi świadczeniami w wysokościach niezgodnych z obowiązującymi przepisami było niekorzystne z punktu widzenia tego Oddziału. Powstaje jednak istotny problem czy w związku z tym niekorzystnym rozporządzeniem powstała szkoda w mieniu (...)Oddziału (...). Stanowisko Sądu Okręgowego w tym zakresie nie było konsekwentne. W przyjętym stanie faktycznym sąd ten jednoznacznie ustalił, że świadczenia, które były przedmiotem umów z dnia 16 grudnia 2004 roku i 18 stycznia 2008 roku zostały w (...)wykonane, tyle, że przez inne osoby niż określone w tych umowach, nie mające pełnego prawa wykonywania zawodu. Kwoty, które w związku z tym zostały wypłacone z NFZ dla (...), mają stanowić wyrządzoną szkodę. Sąd Okręgowy nie ustalił by ktokolwiek z osób leczonych w (...)kwestionował jakość leczenia. Zwrócić należy uwagę, że Sąd Okręgowy w rozważaniach dotyczących kwalifikacji przypisanych oskarżonym czynów dostrzegając te okoliczności wyraźnie stwierdza, że powstanie szkody w mieniu pokrzywdzonego nie jest koniecznym warunkiem do przyjęcia, iż doszło do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Jest to możliwe, gdyż uznaniu rozporządzenia za niekorzystne nie stoi na przeszkodzie ani brak realnej szkody majątkowej, ani wypełnienie świadczenia wzajemnego przez sprawcę /wyrok SN z dnia 6.05.2010 r. II KK 256/09LEX nr 583778/. Sąd meriti przypisał oskarżonym winę w zakresie czynu z art. 286 § 1 kk dlatego, że doprowadzili (...)Oddział (...)do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, ale nie ustala, że wyniku tego rozporządzenia doszło do szkody w majątku NFZ. Zdaniem Sądu Apelacyjnego jest to ocena zasadna. Oczywiście oskarżeni naruszyli przepisy prawa, wyczerpując znamiona przypisanych im czynów, poświadczając nieprawdę w dokumentach i poprzez wprowadzenie w błąd pracowników NFZ uzyskali nienależne im środki pieniężne, jednak wydając je w całości na prawidłowo wykonane leczenie, które było przeznaczeniem tych środków, nie spowodowali szkody w majątku NFZ. Z punktu widzenia NFZ

i rozdysponowanych środków finansowych leczenie osób chorych zostało wykonane i nie wymagało ponoszenia innych dodatkowych kosztów. Niekonsekwencja Sądu Okręgowego polegała na tym, że dochodząc do takich ustaleń jednocześnie w pkt

7 wyroku zasądził od oskarżonych, na mocy art. 46 § 1 kk, na rzecz NFZ (...)Oddziału Wojewódzkiego w K.solidarny obowiązek naprawienia szkody. Skoro warunkiem orzeczenia omawianego obowiązku naprawienia szkody jest istnienie tej szkody w czasie orzekania, to wobec faktycznego wykonania świadczeń, choć przez nieuprawnionych lekarzy, aktualnie nie ma szkody w majątku NFZ. W efekcie orzeczenie z pkt 7 wyroku należało uchylić.

Orzeczone kary jednostkowe oraz kary łączna nie noszą przymiotu rażącej surowości. Kary jednostkowe zostały wymierzone w dolnych granicach zagrożenia, zaś kara łączna orzeczono z warunkowym zawieszeniem.

Orzeczenie o kosztach sądowych postępowania są konsekwencją nie uwzględnienia apelacji.